

# Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kurintu

---

**1** <sup>1</sup> So-idi no sulat, likat kanak no si Pablo aw ki Timoteo no su-un ta to pagtu-u no kanak, tumutubus a ni Jesu-Kristu no Imananan to Katawan su imbotang a no tumutubus su pigbo-otan a to Diyus. So-idi no sulat, iyu to pigpadaahan no mgo sinakupan to Diyus no taga-Kurintu no kasing-tumutu-u to tibò no nigtu-u to Diyus diyà to prubinsiya to Akaya.

<sup>2</sup> Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

<sup>3</sup> Masayà to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

Diyus no Amoy tanow, piglikatan iyan to pagka-at tibò aw pagpadaoyag.

<sup>4</sup> Su kanami, agad nokoy no kalisodan noy, Diyus to nigpadaoyag awos kanami, ogpakapadaoyag koy to agad intawa no otow no ogkalisodan angod to pagpadaoyag kanami to Diyus <sup>5</sup> su mano nalabot koy lagboy to kalisodan ni Jesu-Kristu, ogpaka-agad koy lagboy ogpakalabot to pagpadaoyag no pinabayà ki Jesu-Kristu, su pigtu-un koy din man. <sup>6</sup> Agad nokoy no kalisodan noy, iyan dà ogkaduwayan to iyu no panalangin su to pagbulig kanami to Diyus, sikan to piglikatan to kanami namuhan to pagbulig noy iyu awos matuwa-ay now ko malisodan kow angod to kanami pagkalisodi. <sup>7</sup> Ko malisodan kow angod to kanami no kalisodan, nama-anan noy lagboy to igpatibuus to Diyus to ginhawa now awos matuwa-ay now to kalisodan angod to pagbulig din kanami to pagkalisodi noy. Kaling man nigtu-u koy to konà kow ogpakasuwoy to pagtu-u now to Diyus agad abuton kow to kalisodan.

<sup>8-9</sup> Iyan lagboy ingkanangon noy iyu to ogka-amu iyan to Diyus to pagpatibuus to ginhawa now agad malisodan kow su pinatibuus din to kanami ginhawa agad lagboy koy nalisodan. Madoyow podon ko matagahan now to kalisodan no nabayà-baya-an noy diyà to Asiya. Ogkamatoy koy on podon hantod to wadà koy iman no kanami, ogkabuhì

koy pad. Intobo-ot noy dow sikan on to pagkagotò to kamatayon noy. Dì wadà man su na-iling na-an sikan awos konà noy masaligan to tu-un noy no lawa dì masaligan noy nasì to Diyus no kandin iyan to ogpakabuhoy to namatoy on aw tuusa din. <sup>10</sup>Sikan kamuwahanan noy podon, piglipwasan koy to Diyus aw kanunoy koy din oglipwasan su ogsaligan noy kandin. <sup>11</sup>Iyu gayod, ogkatabangan koy now no igpabayà to pag-ampù now to Diyus su ko mahan-ing to ogpangamuyù to Diyus, mahan-ing gayod to ogpasalamat to Diyus ko matuman to ogpangamuyu-on now no panalangin.

<sup>12</sup>Iyan ingkasalig noy to iyu no pag-ampù su nighiduma ki su wadà nasukoniban noy no saà to pag-ugpà noy aw labi pad to pagkalabot noy du-on iyu. Kabo-ot dà to Diyus to piglikatan to paghimu noy iyu tibò, su matinahudon koy aw matino-od aw matuwadong koy diyà iyu. Wadà makalikat sikan to otow dini to babow to kalibutan. <sup>13</sup>Du-on to mgo sulat noy, wadà mahobong no kalitukan su ogkadaagan now tibò no ogkabasa now du-on su matuwadong. Madaagan now on podon lagboy. <sup>14</sup>Agad ma-intok dà to nama-anan now bahin kanami kunto-on, dì to mahudi no adow to pag-ulì dini ni Jesus no Magbobo-ot tanow, og-imanon ku to ogkama-anan now lagboy aw igkaliyag now bahin kanami, ogpakasokod to igkaliyag noy iyu.

<sup>15</sup>Su tinahom kud lagboy to ogkasaligan a now, napikiyan kud on to oghapitan ku pad podon tugdow iyu awos himidugang to panalangin now likat to paglo-uy ku iyu. <sup>16</sup>Tu-ud kud podon to oghapitan ku iyu to pag-andiyà ku to Masiduniya aw gayod pag-ulì ku aw ogkatabangan a now to paghipanow no pag-uli ku diyà to Hudiya.

<sup>17</sup>Mano sikan podon to tu-ud ku, dow intobo-ot now buwa to maduwa-duwahanon a no otow dow angod a to otow no taga-pasak puli ko ogpikii? Dow intobo-ot now buwa to kanak, puli a mahugun-hugunon no otow dì konà a ogtuman, dow puli a gayod ogkonà dì matuu ogtuman a dà man? <sup>18</sup>Dì konà man su ogkamatu-ud ku diyà to atubangan to Diyus to kagi noy, tùtu-u. Konà koy puli oggho-o to songo adow aw sunù no adow, puli ogkonà, <sup>19</sup>su wadà now kalingawi ton diyà koy pad iyu no pagpasabut ku aw ni Silas aw ni Timoteo bahin to Anak to Diyus no si Jesu-Kristu, wadà kaduwa-duwahanan su si Jesus, ogkasaligan iyan. <sup>20</sup>Agad nokoy no insahad to Diyus, ogkatuman no si Jesus to igpabayà. Kaling man ogkamatu-ud noy to insahad to Diyus su pagtu-u noy ki Jesus to igpabayà, no tawoy sikan, ogkatahudan to Diyus. <sup>21</sup>Dì Diyus to nigmatu-ud ita no sakup din aw imbotang koy no tumutubus ni Jesu-Kristu diyà iyu. <sup>22</sup>Pigmatu-ud ki to Diyus no sakup din aw pigpasoodan kinow din to Ispiritu Santu no intangod din to insahad din no ita tibò, ogkatumanan to mahudi no adow.

<sup>23</sup>Dì ogkamatu-ud to Diyus to tùtu-u iyan to wadà ku hapiti iyu no taga-Kurintu awos madilinan to igkasakiti now to ginhawa ko makalo-

uy a iyu podon. <sup>24</sup>Konà noy no nada-og-da-og iyu to pagtu-u now. Dì ogtabangan noy podon iyu nasi awos tumukhow kow su namantagon kow on lagboy to pagtu-u now.

**2** <sup>1</sup>Kaling man nigpakabo-ot ad iyan to konà a og-usab oglo-uy iyu ko iyan ikapaduyong-ot now sikan to ginhawa now. <sup>2</sup>Su ko nakapaduyong-ot ad iyu to ginhawa, intawa man to tukhawanen ku ko konà no iyu dà no napaduyong-ot ku. <sup>3</sup>Iyan insulat ku iyu to mabogat on no kagi su awos makahina-at kow awos ko dumatong a du-on, konà a ogkapaduyong-ot to otow no tukhawanen kud podon nasi su tinahom kud to kanak pagtukhow, ogpakalabot kow tibò. <sup>4</sup>Su paghimu ku to surat diyà iyu, puli kud piglogos to ginhawa ku aw kaduyong-ot a aw makasinogow a bahin to iyu no kabugti-anan. Dì to pagkaduyong-ot to ginhawa now, konà no iyan nalikatan to pagsulat ku, su pagkalogon ku lagboy iyu nasi to nalikatan su to ingkabugti now, tinul-id kud.

<sup>5</sup>To otow no nakahimu to nakaduyong-ot, konà no kanak dà to naduyong-ot su konà no subla on to kagi ku ko og-iling a to wadà iyu buwa no wadà kaduyong-ot su tibò kinow iyan, nangkaduyong-ot. <sup>6</sup>Dì no pigkastigu kandin no sala-an to tibò kow no nigmata, hustu on, su nakasosoo on kandin du-on to atubangan now. <sup>7</sup>Kaling man kunto-on ogpasayluhon now dà kandin aw padaoyaga now kandin su dagow malinop kandin to kaduyong-ot. <sup>8</sup>Kaling man ogpangamuyù a iyu to ogpamatu-udon ku iyu kandin to madoyow to ginhawa now du-on kandin <sup>9</sup>su ingkasulat ku iyu natodu-on su awos mataga a dow mangkatinumanon kow to tibò. <sup>10</sup>Agad intawa no pinasaylu now, ogpasayluhon ku dà kandin gayod. Bahin to pagpasaylu, kotob to moydu-on iyan litos no ogpasayluhan ku no tumutubus ni Jesu-Kristu, pinasaylu kud on awos mapanalanginan kow no sinakupan to Diyus <sup>11</sup>awos konà ki malit-agan ni Satanas su nama-anan ta to ka-iyen-iyen din.

<sup>12</sup>Na og-uli-on tad to tutuwanon to paghipanow ku diyà to Masiduniya no tu-ud ku pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. No pagdatong ku du-on to Truwas, tahan on nahina-atan to igpahimu kanak to Magbobo-ot ta. <sup>13</sup>Agad du-on ad kahutayi di wadà-wadà pad lagboy hunangag to ginhawa ku su si Tito no su-un ta, wadà ku kakita-i no ogtagbu podon tahan kanak du-on to maogot. Kaling man nigba-id a to mgo otow du-on aw laboy a du-on awos ogpadayong a diyà to Masiduniya.

<sup>14</sup>Dì mapasalamatan to Diyus su no sakup koy ni Jesus no naka-allad kanami no nigpatangkap to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. Kaling man kanami, iyan na-angodan noy to ngadog no mahomut no nalinggumun. <sup>15</sup>Kanami to palina no igpasungkù ni Jesu-Kristu diyà to Diyus no ogkalinggumun no ngadog no ogpunong agad ando-i dow diyà to lipwasanan dow do-otonon, su ogpanduung-duung

koy to kasuukan no ogdaa to kagi to Diyus. <sup>16</sup>Du-on to mgo otow no lipwasanan, kanami, iyan na-angodan noy to ngadog no makagbuhoy. Dì bahin du-on to mgo otow no do-otonon, iyan na-angodan noy to ngadog no ogpakamatoy. Intawa to ogpakapasalig sikan <sup>17</sup>ko konà no otow dà no angod kanami no ogpasabut to kagi to Diyus no konà no sapì to pigpa-aag-aag noy, su wadà tu-ud noy no inhobong. Dì kanami no sakup ni Jesu-Kristu, matino-od koy diyà to atubangan to Diyus, no inlikwad noy to kagi din diyà to duma.

**3** <sup>1</sup>Na intobo-ot now buwa to kanami, na-angodan noy to gau-on no mag-a-anad no ogsayà-sayà to kandan tu-un no lawa no ogmatu-ud podon to katondanan dan aw daaha to surat no igmatu-ud no kalig-onan. Dì to kanami no pagpangatondanan, konà no kalig-onan to igkamatu-ud noy agad nakalikat du-on iyu dow duma no mgo otow <sup>2</sup>su iyu dà no na-usab on to ginhawahan now to igkamatu-ud noy to katondanan noy. Su ginhawahan now no na-usab on, sikan iyan to pigsulatan no ogkabasa to agad intawa no otow no igkamatu-ud to kanami no katondanan. <sup>3</sup>Iyu, mapayag dà no angod kow to surat ni Jesu-Kristu no impadaa kanami no wadà ipabayà to lapis, dì Ispiritu Santu no wadà kamatayon no ogpaka-usab to iyu no ginhawahan no nasulatan on to panalangin no ogkabasa, kandin to ingkasulat no konà no lapis. Konà gayod no batu no angod to papag to pigsulatan angod to kasugu-an no impalikwad to Diyus ki Moises ko konà no angod to ti-oadan to ginhawahan to otow to pigsulatan.

<sup>4</sup>Iyan ingka-ikagi ku sikan bahin to impasalig noy sikan no katondanan su Diyus dà to pighogna-an noy pigsaligan to ogtabangan koy no si Jesu-Kristu to impabayà. <sup>5</sup>Ko kanami dà no kabogbogan, konad ogkatuman to kanami no katondanan. Dì pigbogayan koy to Diyus to kabogbogan <sup>6</sup>su kandin iyan to nigbogoy kanami to kabogbogan to ogpang-anad bahin to bayà no impanahad din no konà no angod to nasulat on no kasugu-an no si Moises to impabayà. Su to ogkadoogan to kasugu-an, kamatayon iyan su konà ta man ogkatuman tibò. Dì to bayà no impanahad to Diyus, nabogayan kid to Ispiritu Santu to kinabuhì no konad ogkawadà.

<sup>7</sup>Na sikan kasugu-an no impadaa to Diyus ki Moises no insulat du-on to batu, agad kamatayon iyan to ogkaduwayan sikan, aw huwag-on puli sikan dini to otow, dì no pag-abut sikan no kadodoog, nadumahan to bandog no lagboy nig-andidiyow. Agad bali nig-inut-inut nighaop to bandog, dì nig-andidiyow dà to bandog hantod to mgo Isrili, konà kandan ogpakasungangoo to og-ahà du-on to lawlanguhan ni Moises su ogsilawon dà man kandan to pag-ahà. Su to lawlanguhan din, nigbandog no nig-andidiyow su to bandog to Diyus, nakataun dà du-on ki Moises. Na ko lagboy on to kaboongan no nakaduma to pagbogoy to kasugu-an no kamatayon dà to ogkaduwayan, <sup>8</sup>labow-labow pad to kabogbogan

no nakaduma to pag-ugpà on dini ita to Ispiritu Santu. <sup>9</sup>Su ko lagboy on to kaboongan no nakaduma to kadodoog no iyan ingkamatoy to otow, labow-labow pad iyan to kabogbogan to kadodoog no nakaduma to igkalipwasi to mgo otow. <sup>10</sup>To pagbandog natodu-on, angod dà to madiglom kunto-on ko pag-angodon ta su na-agow to bayà no pagbandog no iyan bayà no kadodoog no kalipwasanan on iyan to mgo otow sikan. <sup>11</sup>Su ko lagboy on man to kaboongan no nakaduma to pag-abut sikan nighaop dà, labi pad iyan to kalabow to kabogbogan no nakaduma du-on sikan ogpapadayongon to wadà katapusan.

<sup>12</sup>Mano nama-anan noy to sikan, konà iyan no ogkawadà sikan no kabogbogan, wadà koy abuta to kahadok to pagpasabut noy. <sup>13</sup>Konà koy no angod ki Moises su pagkama-an din to nighahaop-haop to kakillow to lawlanguhan din pigsalibonan din to lawlanguhan din awos konà makita-an to mgo Isrili to nighaop dà to kakillow aw boonga. <sup>14</sup>Dì konà no lawlanguhan dà ni Moises to moydu-on insalibon. Dì mgo Isrili iyan moydu-on nakababag to domdom dan du-on to Diyus su wadà dan kadaagi to impang-anad ni Moises. To mgo Isrili no iyan mgo Hudiyu, agad kunto-on ko basahon dan to kasugu-an ni Moises, angod dà su nasalibonan pad to domdom dan du-on to Diyus su wadà dan tu-uhi si Jesu-Kristu. Iyan dà igkagawang to igkasalibon to domdom dan ko ogpagtampu kandan du-on ki Jesu-Kristu. <sup>15</sup>Tùtu-u iyan to pig-ikagi ku su agad kunto-on ko basahon to mgo Hudiyu to kasugu-an ni Moises du-on to kandan simbahan, nasalibonan pad iyan to domdom dan to kalitukan.

<sup>16</sup>Dì ko tumu-u kandan no mgo Hudiyu to Magbobo-ot ta, ogkagawang sikan nakasalibon. <sup>17</sup>Magbobo-ot tanow aw Ispiritu Santu, sobu-ukon iyan aw agad ando-i to Ispiritu Santu no Magbobo-ot ta, du-on ki dà kalimwasi. <sup>18</sup>Kaling man itanow no nigtu-u ki Jesus, iyan na-angodan to pagaungan no nigkillow to katuusan to Diyus no wadà nakasalibon aw dini to ita no lawlanguhan ogkakita-an to lambung ni Jesus su ogkakita-an to panalangin no sikan no kadoyow to katahani ni Jesus no nasobu-uk to Ispiritu Santu. Aw ita no ingkatahani no batasan, ogka-inut-inut on ogka-usab to Ispiritu Santu hantod to konad on ogkakita-an to ita nagimatahan no ingkatahani su nagimatahan dà nasi ni Jesus no ingkatahani din to ogkakita-an dini ita.

**4** <sup>1</sup>Kaling man su Diyus to nigpanalangin kanami no pinabayà to pagbogoy kanami to katondanan noy, konà noy ogtawadan agad amonuhon pad. <sup>2</sup>Hognà pad wadà labot noy to mahobong no mado-ot aw kasikawanan aw ka-iyen-iyen aw pagpasiyak-siyak to kagi to Diyus, su sikan, wadà kalabotan noy tibò. Dì nasi ogpa-o mot koy og-aboy to pagpasabut to katùtu-uhanan diyà to atubangan to Diyus awos mgo otow tibò no ogdinog kanami, ogkatahom to impang-anad noy no niglikat iyan to Diyus.

<sup>3</sup>Dì ko moydu-on nahobongan to Madoyow no Tutuwanon no impasabut noy no wadà kasabuti, kandan dà no mgo ogwada-on on to nahobongan. <sup>4</sup>Wadà makatu-u kandan su domdom dan, pigsalibonan ni Satanas no nakasakup so-idi kalibutan. Si Satanas iyan ogpadiyus-diyus podon kandin awos mahimu no ampu-onon kandin to mgto otow. Iyan insalibon din awos kandan, konà matang-awan to bandog to ka-awangan to Madoyow no Tutuwanon ni Jesu-Kristu no ampan ligban to pagkadiyus du-on to Amoy. <sup>5</sup>Su konà no bahin kanami to impang-anad noy iyu. Dì to impang-anad noy iyu ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow, aw kanami iyan to iyu no bumubuligay su to paghimu noy bahin ki Jesus, ogsunudon noy kandin to paghimu din. <sup>6</sup>Su Diyus no nigsugù no nig-iling to “Du-on to kadigloman, bumandog to ka-awangan,” kandin iyan to nandalipaak no nig-andidiyow dini to ginhawahan ta awos madaagan ta to bandog to ka-awangan no sikan iyan nama-anan likat to Diyus no ogkakita-an du-on to lawlanguhan ni Jesu-Kristu no nigkillow to andidiyow no bandog to katuusan to Diyus su nigpaka-otow kandin dini ita no mgo gi-otawan.

<sup>7</sup>Dì kanami ubag no otow puli no nigdaa sikan no mahal no ka-awangan, iyan na-angodan noy to kudon puli no pighimu likat to pasak dì pigtagu-an to ayama-an awos makita-an to Diyus iyan to piglikatan to kinalabawan no kabogbogan, konà no kanami to piglikatan. <sup>8</sup>To mgo kalisodan no nabayà-baya-an noy, angod to nalimutan koy to kablang dì bali koy on nakalawang. Singaman to nabinogà to ginhawa noy dow ando-i koy lagboy to ogpakapadoog, dì wadà noy bungku-i. <sup>9</sup>Pig-uwang-uwangan koy, dì wadà koy oyowi to Diyus. Natu-ad koy, dì wadà koy ka-amonu. <sup>10</sup>To ki Jesus no kamatayon natodu-on, angod sikan to kanunoy noy na-atubangan no kamatayon su awos makita-an gayod to kadakoo to pagbulig kanami ni Jesus no buhì koy dà. Sikan to duma no igkapatu-u to nadumahan koy to kabogbogan ni Jesu-Kristu no pigbuhoy on aw tuusa. <sup>11</sup>Su kanami no sakup ni Jesus no nigdodot koy pad dini to babow to pasak, kadoog koy nalimutan to kamuwahanan awos dini to lawa noy, agad mamatoy koy, dì ogkakita-an to kabogbogan ni Jesus no pigbuhoy on aw tuusa su kanunoy koy din man pigtandu-an. <sup>12</sup>Kaling man kanami, kadoog koy nalimutan to kamuwahanan awos iyu, mabogayan kow iyan to kinabuhì no konad ogkawadà.

<sup>13</sup>Na moydu-on nasulat on du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to “Nigtu-u a to pig-ikagi to Diyus. Mano pigtu-uhan kud on sikan kagi to Diyus, ogpaka-agad a ogpakanangon to kagi din.” Na angod dà to kanami no pagsalig to Diyus su ognangon koy to kagi to Diyus su pigtu-uhan noy man lagboy sikan <sup>14</sup>su nama-anan noy iyan to mano pigbuhoy to Diyus si Jesus no Magbobo-ot ta, ogbuhayon koy man gayod no nakatampu koy ki Jesus, aw angod dà iyu gayod, ogpambuhayon no ogpamadugukon kinow on tibò diyà to atubangan to Diyus. <sup>15</sup>Mano nigpag-unung koy to

mgo kalisodan, no tawoy sikan, iyu iyan podon no panalangin awos no dumakoo to mgo otow no ogkalabot to panalangin to Diyus, ogpaka-agad gayod ogdakoo to pagpasalamat dan diyà to Diyus no ogsaya-on dan iyan.

<sup>16</sup>Kaling man konà koy no og-ablayon agad amonuhon. Agad mangkawadà to lawa noy di to ginhawa noy, adow-adow ogdoyow lagboy. <sup>17</sup>Su so-idi no ma-agkap dà no kalisodan kunto-on, iyan ogduwayan to panalangin ta no wadà ogpakasokod no konà ogkawadà. <sup>18</sup>Su konà no du-on kan ogkakita-an noy to ogtibuuson noy to domdom noy, di ogtibuuson noy to domdom noy du-on kan konà noy ogkakita-an su to mgo ogkakita-an ta, ogkawadà dà man sikan di to konà ta ogkakita-an, sikan nasì to wadà pagkawadà.

**5** <sup>1</sup>Agad malisodan koy su nigtuman koy man to impahimu to Diyus, di konà noy ogbungku-an su nama-anan ta to lawa ta dini kunto-on no nahuwag-onan ta no angod to banwahan ta puli. Ko mamatoy ki, og-ilisan dà ko buhayon ki to Diyus aw tuusa ki din. Sikan no lawa ta, wadà katapusan su konà no angod pad to tugdow ta no lawa kunto-on no ogkadunut dà su dini ki pad to babow to pasak. <sup>2</sup>Mano buhì ki pad, malisod to ogkabayà-baya-an ta to pag-ugpà ta pad. Kanunoy ki og-ugsud to gininhawa ta no igdagong no ogpangumanoy to ita no pig-imaan no sikan podon ogtuuson kinow no ogka-usab to lawa ta, aw ogpaka-angod kinow kandin no konà ogkamatoy. <sup>3</sup>Ogpakagaga-an tad podon to ogpakasang kub to bayà no lawa ta awos madaa podon to umagad ta. <sup>4</sup>Malisod iyan lagboy to ogkabayà-baya-an ta to pag-ugpà ta. Konà no ogkaliyagan ta to puli ki ogkamatoy aw kawada-i ki to lawa ta. Di ogkaliyag ki to madaas og-ulì dini si Jesus aw ogtuuson kinow podon aw so-idi lawa ta, ogkawadà dà su ogka-ilisan dà to bayà no lawa no konad ogkawadà awos kinabuhì og-agow dà to kamatayon. <sup>5</sup>Diyus to nigpikii to ogbogayan ki to bayà no lawa aw pigbogayan ki din to Ispiritu Santu no angod to intangod ita to ogkadawat ta no ogka-iman ta to mahudi no adow.

<sup>6</sup>Kaling man kadoog natibuus to ginhawa ta no impabayà to pagduma ita to Ispiritu Santu. Mano nigdumduma on kandin ita, nama-anan tad du-on to ogkabogayan ki to bayà iyan no lawa no ogtuuson ki. Nama-anan tad gayod to mano dini ki pad so-idi tahan ta no lawa, konà ta ogkakita-an si Jesus no Magbobo-ot ta to puli mahilow ta no mata <sup>7</sup>su ogka-anadan ta to oghihipanow no igpabayà ta dà to pagsalig ta to Diyus, konà no igpabayà ta to puli ta ogkakita-an su konà ki pad ogpakakita kandin to pag-atubangan. <sup>8</sup>Konà ta ogduwa-duwahon to ginhawa ta agad mamatoy ki. Di madoyow dà ko mamatoy ki aw maka-aot ki diyà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. <sup>9</sup>Kaling man agad iyan mamatoy ki dà dow buhì ki pad, di ogpa-aag-aagon ta to ogka-uyunan ki iyan lagboy to

Diyus <sup>10</sup>su tibò kinow, ogpamaka-atubang diyà ki Jesu-Kristu awos ki din mangkabo-otan aw mabaosan ki gayod agad-agad iyan to nahimu ta agad madoyow dow mado-ot no pag-ugpà ta pad dini to babow to kalibutan.

<sup>11</sup>Mano nama-anan noy iyan to Diyus to kahadokanan, lagboy noy podon ogkahinggaton iyan to mgo otow to ogpasakup kandan to Magbobo-ot ta. To ginhawahan noy, ogkamat-ud lagboy to Diyus to du-on wadà ka-ian-ian. Ogka-iman ku to iyu gayod, ogkakilaa now sikan. <sup>12</sup>Konà koy on ogpa-awos no kanami, ogpasayà-sayà koy mandà ko konà no iyan ogpa-awosan noy to ogka-alladan kow aw kabogayi kow to madigon no pag-iman awos moydu-on igka-ikagi now diyà to mgo otow no nigpasimantug bahin to ogkakita-an dan du-on to labas to otow, dī konà dan oglingi-on to madoyow no ginhawahan. <sup>13</sup>Ko pananglitan moydu-on og-iling to “Kandan si Pablo, nangkalangog no pinabayà to subla on to pagtagon dan lagboy to pagtu-u dan.” Moydu-on gayod og-iling to “Kandan si Pablo, matuwadong to domdom dan.” Dī agad nokoy to domdom dan bahin kanami, agad on su ogtumanon noy to igpahimu kanami awos masayà to Diyus aw iyu gayod, matabangan. <sup>14</sup>Oghimuhon noy sikan su ko madomdoman ku to kadakoan to paglogon ni Jesu-Kristu ita, nokoy man no konà ku ogtumanon to kandin ogkaliyagan. Su nama-anan noy to pagkamatoy ni Jesus, angod to tibò no mgo otow, natibo-an dan kandin su nigpakimatoy si Jesus itanow tibò. <sup>15</sup>Iyan ingkamatoy ni Jesus ita no otow su ogkaliyag kandin to konà tad ma-aboy matuman to ka-iboganan ta no otow. Ogtumanon ta to igpahimu ni Jesus su nigpakimatoy kandin ita. Dī wadà katauni to pagkamatoy ni Jesus su pigbuhoy man kandin to Diyus.

<sup>16</sup>Kaling man likat kunto-on wadà otow no ogkadomdoman noy no agad-agad to ogkakita-an puli. Agad natodu-on nadomdoman ku si Jesu-Kristu agad-agad to ogkakita-an puli dī kunto-on, konad on. <sup>17</sup>Kaling man to otow no nakapagtampu on ki Jesu-Kristu, nabinayà on su to pagkatahani, wadad, nabayà on tibò. <sup>18</sup>Sikan tibò, niglikat to Diyus no kandin iyan to nigpapa-ulī ita diyà kandin no si Jesu-Kristu to impabayà. Aw kanami, nabogayan koy to Diyus to katondanan no ogpapa-ulī to mgo otow du-on to Diyus. <sup>19</sup>Sikan no pagpapang-anad kanami to Diyus, sikan to paghinggat no ogpapa-uli-on din iyan to mgo otow tibò no pinabayà to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu aw kapasaylu to Diyus to saà to mgo otow aw insalig to Diyus dini kanami to pagpasabut no awos ogpapa-uli-on din iyan podon to mgo otow.

<sup>20</sup>Kaling man pighimu koy ni Jesu-Kristu no tumutubus din no dini kanami pabaya-a to Diyus to pagpapa-ulī din to mgo otow. Kaling man kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu, malakas koy no ogpapa-ulī iyu diyà to Diyus. <sup>21</sup>Wadà saà ni Jesus, agad sobu-uk. Dī impatagudaa kandin to Diyus to saà to mgo otow tibò. To likatan to pagpatagudaa kandin to saà

to otow su awos kinow malipwasan aw su natibo-an ki din, ogkalabotan ta gayod to katuwadongan to Diyus.

**6** <sup>1</sup>Kaling man no pigpatubus koy to Diyus to pagtuman to igpahimu din, og-udlin koy iyu gayod to konà now puli og-uwakan to ka-at to Diyus no nadawat now <sup>2</sup>su pig-iling to Diyus to “Moydu-on adow no ogkagotò to pagka-at ku iyu no pagpaminog ku iyu. Moydu-on adow no ogkagotò to paglipwas ku iyu no pagbulig ku iyu.” Sikan to kagi to Diyus ita. Nagotò on kunto-on to pagdawat ta to ka-at to Diyus. Nagotò on kunto-on to pagbulig to Diyus ita.

<sup>3</sup>Og-oyow koy to tibò mado-ot su awos wadà otow podon no ogkababagan noy to pagtu-u dan awos wadà saà no ogkahimu no litos igka-oyow dan to kanami impasabut. <sup>4</sup>Agad nokoy no oghimuhon noy, igpabayà noy to katul-idan awos mamatu-ud lagboy to kanami katondanan no imbogoy kanami to Diyus su to tumutubus to Diyus, litos ko matuwadong to pagdaa din tibò. Ogekakita-an to Diyus no nigbogoy kanami to katondanan su natibuus to ginhawa noy agad pagtuwa-ay noy to pag-abut to pag-uwang-uwang aw kalisodan aw kababaganaan <sup>5</sup>aw pagbunaa, aw pagkapirisu, kasamukan, pagkabun-ug to talabahu, kapuwawan, aw bontas. Dì tibò noy, pigtuwa-ay sikan. <sup>6</sup>Moydu-on pad igkapatu-u to Diyus no piglikatan to katondanan noy su to tibò no pagdomdom noy aw paghimu noy, wadà imba-ot no mado-ot. Asta gayod nasabutan noy on to kanami no pagpasabut asta kanami, wadà noy baosi kan nig-uwang-uwang kanami. Moydu-on pad duma no igkapatu-u to katondanan noy no niglikat to Diyus su niglogon koy to kasing-otow noy aw madoyow to paghimu noy kandan su konà puli no bàbà noy to piglikatan, dì ginhawahan noy to piglikatan. Igkapatu-u gayod to katondanan noy, niglikat to Diyus su mamonang dini kanami to Ispiritu Santu. <sup>7</sup>Igkapatu-u gayod to tùtu-u to katondanan noy su kadoog noy og-ikagihon to katùtu-uhanan aw nadumahan koy to kabogbogan to Diyus to pagkasundau noy no ogdawdaahon noy to katuwadongan no ogbakyawon noy no kasag to lawa noy aw angay ogtakawon noy to panganiban.

<sup>8</sup>Kanami, konà ogkaduwa-duwa to ginhawa noy dì natibuus iyan lagboy agad matahudan koy dow masawoy, agad madiyampà koy dow masayà. Agad pighimu koy to mgo otow no kanami, gau-on kun no otow, dì wadà saà noy. <sup>9</sup>Natibuus to ginhawa noy agad mahimu koy no tipig no otow dow bantugan. Kadoog koy nalimutan to kamuwahanan dì buhì koy dà man. Agad mabun-ug koy to kalisod, dì wadà koy man kamatoy. <sup>10</sup>Agad naduyong-ot koy, dì ogpatukhawon koy dà man nasì to Diyus. Ko kanami dà, wadà natu-un noy buwa, dì pighimu koy to Diyus no palikatan to panalangin to kahan-ingan. Agad wadà natu-un noy, dì pighimu koy to Diyus no ogpakatu-un tibò to panalangin.

<sup>11</sup>Na mgo kasu-unan ku no taga-Kurintu, pignangonan kud on iyu to tibò no domdom ku su ma-aslag to pagkalogon ku iyu. <sup>12</sup>Ko moydu-on

na-usaban to ginhawa, konà no kanami to tagtu-un, dî iyu sikan to tagtu-un. <sup>13</sup>Og-ikagi a iyu no angod to mgo batà ku to konà kow ogkalingow kanami.

<sup>14</sup>Na moydu-on pad ig-ikagi ku iyu no mgo tumutu-u. Konà kow ogpagtampu du-on to mgo otow no wadà tu-u su nokoy man no oghitampu to mgo matuwadong aw kan konà no mgo matuwadong. To ka-awangan, wadà labot to kadigloman. <sup>15</sup>Amonuhon to paghidaag ni Jesu-Kristu aw ni Bilyal no si Satanas. Nokoy man no ita no tumutu-u, ogpagtampu ki man du-on to mgo otow no wadà tu-u. <sup>16</sup>To abutanan to Diyus, wadà labot to ampu-onon no konà no Diyus. Su itanow, angod ki to abutanan to Diyus no wadà kamatayon. Su Diyus to nig-iling to “Mamonang a dà du-on kandan aw ogtandu-an ku kandan. Kanak no Diyus, ogkahimu a no ampu-onon dan, aw kandan, ogkahimu no sakup ku.” <sup>17</sup>Kaling man nig-iling to Diyus to “Og-oyowan now on to mado-ot no mgo otow. Likat du-on kandan ogpadiyù kow. Konà now oghimuhon to mado-ot, awos madawat ku iyu, <sup>18</sup>aw kanak, ogkahimu a no Amoy now, aw iyu, ogkahimu kow no mgo anak ku no lukos aw buyag. Sikan to inikagi ku no Magbobo-ot no kinalabawan.”

**7** <sup>1</sup>Kaling man mgo kasu-unan ku, su pigsahadan kinow to Diyus to oghimuhon ki no batà din ko oyowan ta to mado-ot, ogpadiyù ki to tibò no igkado-ot to ginhawa ta dow lawa ta aw ogpakatuwadong ki podon no iyan dà kanunoy oghimuhon ta to Diyus dini to domdom ta no kahadokanan ta to pag-ugpà ta dini to babow to kalibutan.

<sup>2</sup>Nokoy to ingkahalin to ginhawa now kanami no wadà man saà noy iyu. Palungtada-a koy du-on to iyu no ginhawahan. Wadà noy man iyu pasuwaya. Wadà noy man iyu lukuha. <sup>3</sup>Konà no iyan tu-ud ku to ogbotangan ku iyu to saà su ogsudsudon ku to kagi ku iyu no dakoo iyan lagboy to paglogon noy iyu su agad mamatoy koy dow buhì koy pad, konà iyan ogpatunuson to ginhawa noy bahin iyu. <sup>4</sup>Ogsaligan ku iyu lagboy aw sayà-saya-a ku iyu diyà to duma kotob to nalingawan kud to kalisodan ku no nadinog kud to nawnangonon likat iyu no pigdaa ni Tito. Angod to nalipwasan ad to kabogatan.

<sup>5</sup>Angod to pagdatong noy natodu-on diyà to Masiduniya no wadà noy kakita-i si Tito, wadà hunangag lagboy to ginhawa noy su nalimutan koy kanunoy to kalisodan, to labas, kasamukan, to sood to lawa noy, hadok. <sup>6</sup>Dì to Diyus no ogka-amu to ogpadaoyag to otow no naduyong-ot, pigpadaoyag koy din no pinabayà to pagpa-andu-on din ki Tito. <sup>7</sup>Dì konà no sikan pag-abut din dà to nakapadaoyag kanami su nigtukhow koy gayod su pignangonan koy gayod to iyu, nakapadaoyag kow kandin su nakita-an din to paghimu now no madoyow. Pignangonan koy gayod to ogpagkita kow podon kanak aw kaduyong-ot kow pagdinog now to wadà ku kaliyagi to paghimu now no mado-ot diyà to atubangan to

Diyus. Pignangonan ad gayod to moydu-on nighimu to kanak impang-anad no gaù, dî namatu-ud now nasi to kanak impang-anad, tùtu-u man. Nigdaoyag pad to kanak ginhawa.

<sup>8</sup>Na no impadaa ku iyu ton tugdow no surat, naduwa-duwa to ginhawa ku su nadinog kud to naduyong-ot kow su ingkapanagda kud iyu. Dî madoyow su mayopot dà to pagkaduyong-ot now no wadà kow layuni to pagkaduyong-ot. Dî kunto-on natibuus on to ginhawa ku bahin to pagsulat ku iyu aw wadà nasosoan ku. <sup>9</sup>Dî naliyag a nasi. To pagkaduyong-ot now to tawoy, konà no sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. Dî to pag-usab now to batasan now, sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. To ingka-usab to batasan now su nakasosoo kow to saà now. Sikan no pagkaduyong-ot, moydu-on tu-ud no madoyow su niglikat to Diys awos ma-usab now to batasan now. Kaling man ogpaka-iling a to ton surat ku iyu, wadà igkado-ot now du-on.

<sup>10</sup>To pagkaduyong-ot ta no niglikat to pagkilaa ta to saà ta diyà to Diys, madoyow su piglikatan to pag-usab ta to batasan ta aw wadà du-on nasosoan su ogpakadaa ita diyà to kinabuhì no konad ogkawadà. Dî to pagkaduyong-ot ta, ko dini dà to kalibutan makalikat, wadà ogkapuusan sikan su wadà ogkadoogan no madoyow. <sup>11</sup>Dî nakita-an now to panalangin no niglikat to pagkaduyong-ot now su tùtu-u to pagkasosoo now to saà now diyà to Diys su wadà now puli palabayi, dî nigpakapalipwas kow lagboy to saà now no nasulat kud on diyà iyu. Bahin ton sala-an natodu-on, konad no pagkalangot now kandin. Nahadok kow gayod ko ikapanagda ku iyu. Aw kanak, nasampotan a now gayod. Nigpunù kow on dayun to ogkastigu kandin no mado-ot to paghimu. Natuman now on tibò awos mahugasan to saà. <sup>12</sup>Agad mabogat to surat ku iyu no ogpakatul-id to saà now, dî to sala-an aw nasala-an, konà no sikan to lagboy kud no tu-ud su tu-ud ku iyan lagboy to igpakita now to tu-un now no lawa to tùtu-u iyan intahud koy now lagboy diyà to atubangan to Diys. <sup>13</sup>Kaling man nigdaoyag koy lagboy.

Nigdaoyag koy lagboy aw hognà pad nigtukhow koy gayod lagboy su naliyag si Tito su madoyow to pagdawat now kandin aw hungow to ginhawa din. <sup>14</sup>Nakita-an din on to tùtu-u to pagsayà-sayà noy iyu natodu-on. Wadà makabullug su tùtu-u to tibò no nanangon noy iyu. Angod dà to insayà-sayà noy iyu su natùtu-u iyan. <sup>15</sup>Kaling man ogdakoo to kandin pagkaliyag iyu su matinumanon kow aw matinahudon kow du-on kandin kotob to pigdowdoyawan now awos wadà kasikawanan now du-on kandin. <sup>16</sup>Naliyag a su ogkasaligan ku lagboy iyu.

**8** <sup>1</sup>Ogtagahon ku iyu mgo kasu-unan, to pagbulig to Diys to mgo tumutu-u no taga-Masiduniya ogbogoy to ka-at diyà to mgo kasing-tumutu-u dan no nalisodan. <sup>2</sup>Su agad kandan lagboy iyan nalisodan to nadawat dan no in-anti du-on kandan, dî nigtukhow on nasi kandan

kotob to agad nalisodan kandan, di nighungyam dà kandan to kandan katu-unan diyà to nalisodan pad. <sup>3</sup>Aw sikan kotob to moydu-on kandan aw pigpasublahan dan pad gayod di kanami, wadà koy sugù kandan. <sup>4</sup>Di nigpangamuyù kandan kanami to kandan gayod to ogbulig to kasing-tumutu-u dan no nalisodan. <sup>5</sup>To na-iman noy, pigpasublahan dan pad su tugdow nigpasakup kandan to Diyus aw ikaduwa, nigpasakup kanami no pinabayà to pagbo-ot to Diyus. <sup>6</sup>Sikan taga-Masiduniya no nigbogoy to ka-at, ogsunudon now gayod podon kandan. Kaling man iyan pighinggat noy si Tito to ogpabuligan noy iyu to ogsunud kow kandan su kandin to nigpunù to ogpabogoy iyu aw kandin dà to ogbulig iyu kunto-on to igponga podon to ka-at now to mgo nangkawada-an. <sup>7</sup>Bantugan kow man aw mahan-ing to piglikatan no nigsingkabugtì no bantug now su nahogot to pagtu-u now, mahan-ing to mapandoy to oglikwad to kagi to Diyus, dakoo to nama-anan now. Nigpa-omot kow gayod to pagbulig kanami. Dakoo to logon now kanami. Sikan to nakabantug iyu. Na kunto-on madoyow podon ko ka-at now gayod to ogkalikatan to pagkabantug now.

<sup>8</sup>Di konà ku ogsugu-on iyu to ogpabogayon. Puli ku ignangon dow nokoy to paghimu to duma dow masunud now kandan no iyan igkapatu-u to logon now. <sup>9</sup>Su nama-anan now to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, agad kandin, wadà pigboong din, di nigpawadà kandin awos iyu, mamoydu-onan no impabayà to pagkawada-i din.

<sup>10</sup>Na tambag ku iyu no madoyow podon ko pongahon now to napunu-an now on songo tu-ig on, su iyu man to tugdow nakadomdom to pagbogoy aw iyu to tugdow no nigpunù. <sup>11</sup>Mano nigpamakut kow to pagpunù, ka-ilangan ogpongahon now gayod lagboy no ogpadumahan to pagtukhow now no ogbogoy kow agad-agad to iyu no ogkahimuhan. <sup>12</sup>Su ko ogbo-ot kow to ogbogoy, ogkadawat man to Diyus su na-uyunan din agad-agad to kadakoo to pigtu-un ta, konà no agad-agad to ita no kawadà.

<sup>13</sup>Di konà no tu-ud ku to puli ogkahawayan to duma to pagdawat to imbulig now, aw iyu, ogkalisodan iyan nasì. <sup>14</sup>Di ogbinuligay kow podon nasì. Iyu no namoydu-onan on kunto-on, ogbuligan now kan nawada-an pad. Wadà ta katagahi dow kagan-u ki to mawada-an. Ogbuligan ki dan dà man buwa. Kaling man og-anadan ta to pagbinuligay tanow. <sup>15</sup>Konà now oglipadan to nasulat on no ogkabasa no pig-iling to “To otow no dakoo to ogka-aun din, wadà nasì ogkasamà. Di to otow no ma-intok dà to na-aun din, litos dà nasì.”

<sup>16</sup>Na nigpasalamat koy to Diyus su to pagpamakut noy to pagbulig iyu, kanami aw si Tito, a-angod dà <sup>17</sup>su naliyag kandin no nigtuman to kanak sugù. Di to wadà ku pad usipa kandin, tahan din on napikiyan to kandin, og-andiyà iyu. <sup>18</sup>Ogpadumahan noy kandin to songo tumutu-u no bantugan to mgo kasinakupan to Diyus su impatangkap, din to Madoyow

no Tutuwanon. <sup>19</sup>Hognà pad kandin, imbotang no nigdaa to sinakupan to Diyus no duma noy gayod to pagdaa to pagbulig diyà to mgo nawada-an no intahud noy ki Jesus no Magbobo-ot ta aw igpatu-u gayod to nigbo-ot koy to ogbulig. <sup>20</sup>Ogdilinan noy podon to pagpabotang dini kanami to saà bahin to pagdaa noy to igbogoy now aw duma gayod. Kaling man ogpadumahon noy to otow no ogpa-aha-on dow moydu-on ogsalinon noy <sup>21</sup>awos koy ma-uyunan to Diyus aw otow gayod.

<sup>22</sup>Moydu-on pad duma no ogpadumahon noy ki Tito. Na-inahà-aha-an ku pad kandin natodu-on. Nigpamakut kandin to ogbulig aw dakoo iyan kunto-on to pagpamakut din su nigsalig man kandin to ma-aslag du-on iyu.

<sup>23</sup>Ko moydu-on og-usip bahin ki Tito, timbang ku kandin to pagbulig iyu. Aw mgo duma din gayod, pigpatubus to mgo kasinakupan ni Jesu-Kristu no igkatahud gayod diyà ki Jesus. <sup>24</sup>Kaling man igpa-ahà now kandan to paglogon now kanami aw ogmatu-udon now diyà kandan to insayà-sayà ku iyu aw igpalikwad now kandan diyà to mgo kasinakupan to Diyus.

**9** <sup>1</sup>Na nama-anan kud to agad konà ku iyu igayon to ogpabuligon kow diyà to mgo kasing-tumutu-u now <sup>2</sup>dì ogpadomdomon ku iyu to nig-uyun kow on aw insayà-sayà kud on diyà to mgo taga-Masiduniya bahin iyu no mgo taga-Akaya, tahan on nahina-at no bobogoy ton nigbayà no mgo aw mahan-ing to nadada no nakapamakut on su nadinog dan on man bahin iyu. <sup>3</sup>Dì kandan si Tito no ogdaa so-idi no sulat ku, ogpa-andiya-on ku iyu su awos sikan no impasimantug noy bahin iyu, konà no puli-puli dà iyan. Dì igkamatu-ud lagboy sikan to nahina-at now on podon su nanangonan kud to nahina-at now on iyan. <sup>4</sup>Su ko pumaduma a to taga-Masiduniya aw katagahi dan to wadà now pad kahina-at, kanami, ogkasikawan koy aw iyu gayod su pigsaligan noy on man podon iyu. <sup>5</sup>Kaling man nadomdoman ku to ogpa-unahon ku kandan aw si Tito diyà iyu no taga-Kurintu awos to konà a pad ogdatong du-on, matu-udon podon lagboy to tùtu-u on iyan no nahina-at on to insahad now on natodu-on no konà podon no pinogos kow dì nakalikat iyan to pagkabo-otan now.

<sup>6</sup>Konà now ogkalingawan to ko ig-odok ta to ma-intok dà, ma-intok dà gayod to ogka-ani ta. Dì ko madakoo to ig-odok ta, dakoo man gayod to ogka-ani ta. <sup>7</sup>Tagsobu-uk iyu, ogbogoy agad-agad to nabo-otan to iyu no ginhawa, konà no pabu-ud to pagbogoy dow angod to napogos su to Diyus, ogkaliyag to maliyagon no pagbogoy. <sup>8</sup>Aw to Diyus, ogpakabogoy iyu to agad nokoy no kadoyawan awos iyu, konà mawada-an to kapookanan, aw likat to nasamà, agad intawa no tùtu-u no nalisodan, ogkabuligan now iyan. <sup>9</sup>Du-on to ogkabasa no nasulat on bahin sikan no otow no pig-iling to “Bo-otan kandin diyà to nawada-an.

Pagkaboto-an din, konà ogkagawang.” <sup>10</sup>Su Diyus to ogbogoy to binhi diyà to otow no og-odok. Diyus gayod to ogbogoy iyu to tatanom now aw kandin to ogbogoy iyu to ogka-ani no lagboy igkabuhì now aw padakoa din to og-abut to impatanom din iyu likat to iyu no pagkaboto-an awos matabangan now to mgo nawada-an. <sup>11</sup>Ogdugangan din iyan awos moydu-on ikabogoy now diyà to nawada-an aw tawoy sikan, oglabow to pagpasalamat diyà to Diyus. <sup>12</sup>Su daduwa to tawoy no madoyow to pagbogoy now su to mgo nangkawada-an, ogkabuligan now, aw Diyus, ogkapasalamatan gayod. <sup>13</sup>Sikan ogbuligan now, ogkaliyag su bo-otan kow diyà kandan aw angod dà diyà to duma gayod. Ogsaya-on dan gayod to Diyus su sikan igbogoy now, igkapatu-u to paghimu now aw pagtu-u now ki Jesu-Kristu, nighiduma. <sup>14</sup>Aw ko ampu-an kow dan diyà to Diyus, lagboy ogdoyow to ginhawahan dan no ogdomdoman dan to impabogoy kandan to Diyus iyu no ka-at din iyan sikan lagboy. <sup>15</sup>To labow no imbogoy itanow tibò, mapasalamatan to Diyus, su pigpa-andini si Jesu-Kristu no nigpaka-otow dini ita no mgo gi-otawan.

**10** <sup>1</sup>Na kanak no si Pablo, ogtambag ad iyu di konà ku puli ogbidla-on, di igpabayà ku to mananoy no igpalituk no kagi no oglikat ki Jesu-Kristu. Nadinog kud to moydu-on og-iling to “Na to kagi ni Pablo, mahinoy dà ko diyà to atubang. Di ko madiyù on kandin aw puli din dà ogsulaton, ogbuutan lagboy nasi.” <sup>2</sup>Di malipwasan a now podon to kabuut ku ko umandu-on a iyu no igpabayà to pagdilín now podon to ogpakapa-ahà a iyu to langot ku su moydu-on nigbotang-botang kanami no nig-iling to “Paghimu ni Pablo, wadà makalabow to paghimu to mgo otow no kalibutanon dà puli.” <sup>3</sup>Tùtu-u iyan no nigdodot koy pad so-idi no kalibutan. Di konà ku ogsaligan to kabogbogan to otow no igkumbati. <sup>4</sup>Su to kanami no panganiban no igkumbati, konà no panganiban to otow no niglikat so-idi kalibutan ko konà no imbogoy kanami to Diyus no mabogbog awos noy mada-og to kado-otan agad angod to madigon no kutà, di ogkalompag dà. <sup>5</sup>Ogpanggoba-on noy to ogkapikiyan to otow puli aw agad nokoy pad no ogpalabow-labow no ogbalatak podon to nama-anan to Diyus. Agad nokoy pad no ogkapikiyan to otow puli, ogbaoda-on noy awos tibò, mamangunan si Jesu-Kristu. <sup>6</sup>Ogtagadan noy pad iyu kotob matuman now to sugù ku, kayan pana ogkastigu koy to duma no mgo masupladuhon.

<sup>7</sup>Pigdagbow now puli iyan to pagdomdom now. Ogkilahon now to katùtu-uhanan. Moydu-on kun og-iling to “Kanak, ogtagonan ku si Jesu-Kristu.” Na kandin no nigtagon, konà din podon ogkalingawan to kanami gayod, songo nigtagon koy gayod ki Jesu-Kristu. <sup>8</sup>Su ko maliyag a to ognangon bahin to kabogbogan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu no igpahogot to iyu no pagtu-u, konà no igkado-ot, konà a no ogkasikawan su tùtu-u iyan lagboy. <sup>9</sup>Konà now ogdomdomon to ighinadok ku podon

iyu to mgo sulat ku dì konà man. <sup>10</sup>Nama-anan ku to moydu-on nig-iling to “Kagi ni Pablo no insulat din, mabuut aw mabogat. Dì ko atubang, mahinoy dà man. Dì konà ta ogpaminogon to kagi din.” <sup>11</sup>Sikan no otow no nig-iling, aboy kandin. Indanan now su to kagi ku du-on to sulat ku, sikan to ogtumanon ku ko kumikita kinow. <sup>12</sup>Dì konà koy oglangub to ogpagsokod kandan no puli nigsayà-sayà to tu-un dan no lawa. Dì kandan no nigtinopongay to kandan kabotang, kandan, wadà nama-anan.

<sup>13</sup>Dì bahin kanami, konà noy ogpasublahon to pagpasimantug, ko konà no ig-agad-agad noy dà to imbogoy kanami to Diyus no katondanan no iyu, nasakup kow du-on. <sup>14</sup>Su wadà koy lapas to pag-ootan to kanami pigsakupan no imbogoy kanami to Diyus. Nokoy man no wadà now kilaha to imbogoy kanami to Diyus no igpang-anad iyu su kanami to tugdow no nigdaa diyà iyu to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. <sup>15</sup>To hinimu to duma, konà ku og-abinon to kanak to nakahimu. Ogpang-anad a podon iyu hantod to mahogot to pagtu-u now. <sup>16</sup>Kayan pana oghinipanow ad to pagpang-anad ku diyà to kadiyu-an no wadà kapang-anadi to duma su konà noy og-abinon to talabahu no natuman to duma.

<sup>17</sup>Dì angod dà to nasulat no pig-iling to “Ko maliyag ki to ogsayà, konà no ita tu-un no lawa to ogsaya-on ta. Dì Diyus nasì no Magbobo-ot to ogsaya-on ta.” <sup>18</sup>Tùtu-u iyan ton nasulat on su to otow no ogsayà to kandin tu-un no lawa, konà iyan no litos sikan. Dì ko Diyus to ogsayà kandin, sikan to tùtu-u lagboy no pagsayà.

**11** <sup>1</sup>Na, haba-on now podon to pagpasinsiya now kanak ko angod to ogsaya-on ku to kanak tu-un no lawa no pigpadaa iyu <sup>2</sup>su angod to diyà ki Jesu-Kristu, impa-asawa kud iyu no na-angodan to bohi no wadà pad kalumingi aw bantayi ku lagboy iyu awos wadà duma no ogpaka-agow iyu. <sup>3</sup>Dì kahadok a ko ma-iyen-iyenan kow angod to pag-iyen-iyen ni Satanas ki Eba su nigpa-angod-angod kandin to uwod su ogpasakup kow buwa to bugtì aw moydu-on igba-ot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu. <sup>4</sup>To ing-iling ku sikan su pigdawat now to otow no nigdaa to bugtì no tinu-uhan. Bugtì no Jesus to impasabut dan iyu du-on to kanami no pigdaa no Jesus no impasabut noy iyu. Asta kan kunon kun Madoyow no Tutuwanon, pigdawat now on dì bugtì man du-on kan kanami no ing-anad iyu. Konà gayod no Ispiritu Santu to pigdawat now dì bugtì no ispiritu sikan. Dì tibò now pigpasood.

<sup>5</sup>Agad pigpalabow now sikan mgo tumutubus kun ni Jesus, dì wadà man makalabow kanak no tùtu-u no tumutubus ni Jesus. <sup>6</sup>Agad konà a no mapandoy to ogpanlituk-lituk, dì litos to nama-anan ku bahin to Diyus no impatu-u to tibò to paghimu ku.

<sup>7</sup>Dow nakasaà a iyu su nigpasagkop a awos kow ogpakalabow su wadà impabayad ku iyu to kanak impang-anad no iyan Madoyow no

Tutuwanon to Diyus. <sup>8</sup>To duma no kasinakupan to Diyus, nawada-an kandan su pigdawat kud to impadà dan kanak awos matabangan ku iyu. <sup>9</sup>Dì ton diyà a pad iyu, agad nawada-an a to kapookanan dì wadà pigpangamuyu-an ku. Kanak kapookanan, imbogoy nasi kanak to mgo duma ku no pag-abut dan du-on no niglikat to Masiduniya. Tahan ku to konà ku ogpabogatan iyu, agad kaugayan, konà. <sup>10</sup>Indananan now, wadà otow no ogpakasapad kanak bahin ton kagi ku no igkapasimantug ku bahin to kanak to ogdaa to tu-un ku no lawa. Mataga podon to tibò no taga-Akaya. To pig-ikagi ni Jesus, tùtu-u. Angod dà to kanak kagi, tùtu-u su si Jesu-Kristu dini kanak. <sup>11</sup>Intobo-ot now buwa dow wadà ku kalogoni iyu. Dì konà su nama-anan to Diyus to lagboy ku iyu nalogonan iyan.

<sup>12</sup>Sikan paghimu ku, ogpadayongon kud awos wadà ogkasakindogan to otow no og-iling to “Paghimu ni Pablo aw paghimu noy, papadihu dà su ogdawaton din gayod to bayad.” <sup>13</sup>Dì sikan no mgo otow, konà no tùtu-u no tumutubus ni Jesus. Og-iyen-iyen kow dan puli awos mabogayan now kandan. Ogpakunon-kunon kandan no tumutubus ni Jesus. Dì matuu konà man no tùtu-u. <sup>14</sup>Su gin-anow nigpakunon-kunon kandan su agad si Satanas no tagsakup kandan, ogpakunon-kunon to diwata kun kandin no niglikat kun to ka-awangan to Diyus. <sup>15</sup>Kaling man ogka-iman ta to mgo sakup ni Satanas, ogpakunon-kunon puli no mag-a-anad to ka-awangan. Dì to mahudi no adow ogkastiguhon tibò kandan.

<sup>16</sup>Na ogsudsudon ku mandà to na-ikagi kud iyu. Konà now ogdomdomon no wadà puus to kagi ku. Dì nasi ogpaminogan now iyan podon lagboy. Oghimuhon ku to kagi no ogpa-atubangon ku to kanak lawa angod to mgo otow no nigpang-anad iyu su kadoog dan pigsayà bahin to tu-un dan no lawa. Tuguti a now to igpannangon to kanak tu-un no lawa. <sup>17</sup>Wadà ku ka-ikagi to niglikat ki Jesus to pagnangon ku to kanak tu-un no lawa su wadà puus. Dì iyan innangon ku iyu su so-idi to igbaos ku kan mgo otow no kadoog ogpasimantug. <sup>18</sup>To mgo otow du-on, kadoog dan igpa-ahà to ogkasayà-sayà to mgo otow no konà no mgo tumutu-u. Na kunto-on ogsunudon ku kandan to kan pagpasimantug dan. <sup>19</sup>Nokoy man no niglabow on to iyu nama-anan, su ogtuwa-ayon now to otow no wadà mgo bo-ot. <sup>20</sup>Su ko pig-udipon kow to mag-a-anad no konà no tùtu-u, nokoy man no pigpabay-anan now man puli. Agad mahukhuk kow kan mag-a-anad no konà no tùtu-u aw padakoo-dakoo kandan diyà iyu dow sawayon kow, dì nokoy man no nigpadaa kow man kandan. <sup>21</sup>Dì matuu kanami, pighimu koy now no talawan su danu-an koy man. Ko sikan to kalitukan to talawan, ogka-abin noy sikan.

Dì ko moydu-on oghinanggat kanak bahin to igpasimantug dan, og-atuhan ku su moydu-on dà gayod igkapasimantug ku agad wadà puus sikan. <sup>22</sup>Aw dow mgo Hibriyu na-an kandan? Na kanak, songo Hibriyu

a dà man gayod. Dow sugpù ni Israel kandan? Na kanak, songo sugpù a dà man gayod ni Israel. Dow sugpù man kandan ni Abraham? Na kanak, songo sugpù a dà man gayod ni Abraham. <sup>23</sup>Dow sugu-onon buwa gayod kandan ni Jesu-Kristu? Labow-labow a pad no sugu-onon din gayod. Kagi ku, angod to wadà bo-ot ku. Dakoo pad to pagpamakut ku aw kalisodan ku. Mahahan-ing pad du-on kandan to pagkapirisu ku no niglikat to pagpasakup ku ki Jesu-Kristu. Lalagboy pad du-on kandan to pagkabunai ku. Subla on to pagkalimuti ku to kamuwahanan podon kanunoy. <sup>24</sup>Likat to mgo Hudiyu, kalima a kabunai no sikan kada songo pagbunaa katlu-an aw si-am to ogdo-og. <sup>25</sup>Katatou a posposi, kasaboka a dogpaka to batu, katatou a kaonod, songo kadukiloman aw songo adow to paglotow-lotow ku diyà to dagat. <sup>26</sup>To pinanodnod ku no panow nalimutan a kadoog to kamuwahanan agad diyà to kawohig-wohigan, kamuwahanan to mgo tulisan, kamuwahanan to mgo otow no taga-lunsud no kadumahan ku dà, kamuwahanan to mgo otow no ningsingkabugti, kamuwahanan diyà to lunsud, kamuwahanan diyà to banwa no kahanongan, kamuwahanan diyà to kadagatan, kamuwahanan diyà to kasu-unan no mapakunon-kunonon. <sup>27</sup>To mgo ka-unagan aw mgo kalisodan, pinuna-us on to pinanodnod no kapuwawan to kadukiloman, bontas, langga, pigpanodnod kud puli to ginhawa ku to wadà ko-on-ko-on, hagsii aw lobas to lawa ku. <sup>28</sup>Aw wadà pad labot sikan moydu-on pad su adow-adow moydu-on ogkapookan ku to pagbulig to igpahogot to pagtu-u to mgo kasinakupan to Diyus su dagow moydu-on ogpakasuwoy <sup>29</sup>su ogkaduyong-ot a ko wadà pad kahogot to pagtu-u to mgo sakup ku. Angod iyan to kanak nasì to wadà pad kahogot to pagtu-u su ogpakaduma to kanak ginhawa du-on kandan. Aw lagboy to kalangot ku ko moydu-on ogpasuwoy to tumutu-u no wadà pad kahogot to kandin pagtu-u.

<sup>30</sup>Ko pananglit ogkaliyag a to ogpasimantug, di ognangon a nasì to mgo nawada-an to kanak kabogbogan no ogkasayà to otow su du-on dà ogkakita-an to kabogbogan to Diyus no ogbulig kanak. <sup>31</sup>Masaya-an to wadà katapusan to ngadan to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow. Ogmamatu-ud din to konà a no gau-on. <sup>32</sup>Ton diyà a pad to Damasku, sikan gubirnadur no imbotang du-on ni Harì Aritas, pigpalibongan din to mgo sundau to ing-aad to lunsud awos a madakop. <sup>33</sup>Dì pigtuntun a no insood to bangkow no diyà a pabaya-a to paslangan to ing-aad aw makalikoy a dà makalogos.

**12** <sup>1</sup>Agad nama-anan ku no wadà puus lagboy ko pumasimantug a, di so-idi to babaosay ku kan mgo otow no kadoog ognangon to kandan tu-un no lawa. So-idi to igdugang ku ton nanangon kud on iyu. Ognangonan ku pad iyu to nakita-an kud on iyan to tu-un ku no mata no si Jesus to nigpakita kanak no sikan, wadà kakita-i to duma.

Ognangonan ku iyu gayod kan intaga din dini kanak. <sup>2</sup>To sampuù tag upat on no tu-ig kunto-on moydu-on sakup ni Jesu-Kristu no nabatun diyà kaylu to ugtuhan no banwa to Diyus. Wadà ku katagahi dow tibò to lawa ku naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa. Diyus dà to nataga. <sup>3</sup>Iyan dà natagahan ku to naka-andiyà a to banwa diyà to langit no labow to kadoyow. Dì wadà ku iyan katagahi dow tibò to lawa ku naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa su Diyus dà to nataga. <sup>4</sup>Diyà ku kadinogi to kagi. Dì konà ku ogkasudsud su konà ogka-otawan to pag-ikagi.

<sup>5</sup>Kaling man ko maliyag a to ogpasimantug no ogpalabow, moydu-on dà igkapasimantug ku. Dì ko kanak dà no puli no otow, wadà igkapasimantug ku. Iyan dà ignangon ku to nawada-an to kanak kabogbogan awos makita-an to kabogbogan to Diyus no nigbulig kanak. <sup>6</sup>Su ko maliyag a to ogpasimantug to nabayà-baya-an kud on, konà now ogka-ikagi sikan no kagau-an su tùtu-u iyan to moydu-on igkapasimantug ku. Dì og-oyow ad og-angod sikan su dagow makapalabow ad. Dì to ogkaliyagan ku no iyan dà piglikatan to domdom kanak to mgo otow to nakita-an dan aw nadinog dan on no niglikat dini kanak. <sup>7</sup>Kaling man pigtugutan to Diyus to og-ingoo-ingoon a to tumutubus ni Satanas no nigbogoy kanak to kalisodan no konà ogkagawang awos konà ku podon ikapasimantug likat to impakita kanak. <sup>8</sup>To katatou a pangamuyù to Diyus to ogpagawangon sikan. <sup>9</sup>Dì to pagtabak din kanak to “To kagi nu, litos dà su sikan kakulangan nu no nawada-an to ikow no kabogbogan, du-on dà nasì ogkakita-an to kanak kabogbogan no ogbulig ikow no wadà nakatopong.” Sikan to kagi ni Jesus dini kanak. Kaling man naliyagan ku to nawada-an a to kanak no kabogbogan su awos iyan makatodung kanak to kabogbogan ni Jesu-Kristu. <sup>10</sup>To pagkawada-i ku to kanak no kabogbogan, sikan to ogkabayà-baya-an ku no kabogbogan ni Jesu-Kristu. Kaling man to mgo nawada-an to kanak kabogbogan, konà ku sikan ogkapookan asta pad mgo pagdiyampà aw mgo kalisodan, aw mgo pagkasakiti, aw mgo pag-uwang-uwang, su to ingkawada-i ku to kanak no kabogbogan, du-on on nasì ogkakita-an to kabogbogan to Diyus.

<sup>11</sup>Angod to wadà bo-ot ku no nakapasimantug a dì iyu to piglikatansikan su iyu podon to ogpakamatu-ud to kanak katondanan. Agad tùtu-uiyanno wadà igkasayà kanak to duma, dì konà no labow pad kanak sikan mgootow no ogpalabow-labow podon. <sup>12</sup>Ton diyà a pad iyu, moydu-on inmatu-ud no tùtu-u to katondanan kunotumutubus ni Jesus su agad malisodan a dì natibuus to ginhawa ku awnadumahan ad to kaboongan no nakita-an to kabogbogan to Diyus nomoydu-onogka-anadan now. <sup>13</sup>Iyan dà nahimu ku diyà to duma no sinakupan to Diyus dì wadà kuhimuha diyà iyu to pagpabogat ku iyan to kanak kapookanan, su wadà kuisalig iyu to kapookanan ku. Na pasayluha a now sikan.

<sup>14</sup>Na so-idi a no oghina-at to paglo-uy iyu to katatou. Agad kunto-on, konà ku ogsaligan iyu to kapookanan ku, su konà no sapì now

toogpanganapon ku. Dì iyu dà iyan to ogpanganapon ku awos pumasakup kowlagboy ki Jesus su konà no mgo batà to ogtagama to kaugayan to mgoma-asdan. Dì to ma-as nasì to ogtagama to kaugayan to mgo batà. <sup>15</sup>Agad mabogayan ku iyu to tibò to katu-unan ku, dì ogkaliyag adà. Agad mabogayan ku iyu to doson ku no ogbulig a iyu, dì konà ogpatunusontoginhawa ku du-on iyu. Sikan to kapanggadanan to pagkalogon ku iyu. Towadàlogon now kanak, dow sikan to igkabaos now kanak?

<sup>16</sup>Moydu-on nig-iling to “Agad wadà impabayad ita ni Pablo, dìmoydu-on dà ing-iyen-iyen din dini ita.” <sup>17</sup>Dow nokoy buwa to mgo pagpabayà to pagluku iyu to otow nopigpa-andu-on ku iyu no pigpa-iyen-iyen ku kun iyu. <sup>18</sup>Ton pagpa-andu-on ku ki Tito aw duma pad no tumutu-u, dow moydu-onka-iyen-iyen ku no nakita-an now? Kanami si Tito, dow wadà hiduma toginhawa noy aw batasan?

<sup>19</sup>Nokoy to pagdomdom now bahin to inikagi ku dini so-idi sulat ku. Dowintobo-ot now dow oggho-unon ku podon to lawa ku du-on to atubangan now? Dikonà man su Diyus to ogbo-ot kanami aw kanak no sakup ni Jesu-Kristu, nama-anan to Diyus to tibò no nasulat ku to igkatabang kud podon iyu, mgokasu-unan to pagtu-u ta aw hogota to pagtu-u now, konà no kanak dāsikanno puus. <sup>20</sup>Napookan ku ko umandu-on a iyu dagow dow makita-an ku iyu no konàkuogkaliyagan aw ko makita-an a now no konà now ogkaliyagan gayod. Dagowpagkilaa ku iyu to nigbubuwow kow aw mgo pag-ingà, mgo langot, mgo inuntuway, mgo pag-ina-ina, mgo tinasobay, mgo tibuus no otow aw mgo samukan. <sup>21</sup>Napookan ku ko makanunoy to batasan now no mado-ot aw kanak no nigpang-anad iyu, masikawan to atubangan to Diyus aw ogkaduyong-ot a su to mgo sakup ku, wadà dan oyowi to mado-ot no domdom aw panlibug aw palibug aw mgo mado-ot no ogka-ibogan dan.

**13** <sup>1</sup>Na ko dumatong a du-on iyu, ikatou kud on sikan no paglo-uy du-on iyu. Ko moydu-on ogbotang to saà, konà ogkabotangan to saà ko konà no tatou dow daduwa to ogmatu-ud no ka-otow. <sup>2</sup>To mgo otow du-on no mado-ot to mgo hinang, imbahog kud no du-on a pad ko usabon dan, og-andu-on a aw wadà igbogoy ku no ka-at. To kagi ku, ogsudsudon kud su konà ogpabay-anan to pighimu dan no mado-ot, wadà igbogoy ku no ka-at. <sup>3</sup>Sikan to igkapatu-u ku iyu to ki Jesu-Kristu no pig-ikagi no inlikwad ku iyu aw konà now ogkapabay-anan sikan no kabogbogan dì ogka-indanan now lagboy, <sup>4</sup>su tùtu-u iyan to angod to wadà kabogbogan din lagboy ton pagtutuk kandin du-on to kinurus. Dì kunto-on pigbuhoy on aw tuusa no pinabayà to kabogbogan to Diyus. Kanami gayod, ko kanami dà iyan puli, wadà iyan kabogbogan noy. Dì buhì ki dà aw kabogbogan noy, niglikat ki Jesus aw sikan to oglikatan to igkabo-ot noy iyu.

<sup>5</sup>Og-aha-on now to iyu tu-un no ginhawahan dow natagonan now iyan to pagtu-u now ki Jesus. Wadà now buwa katahom to si Jesu-Kristu, du-on to sood to ginhawahan now ko konà iyan no pag-ahà now konà iyan no tùtu-u to pagtu-u now. <sup>6</sup>Ko ma-antihan to katondanan noy, og-imanon noy to ogkakita-an now iyan to tùtu-u gayod to katondanan noy.

<sup>7</sup>Kanami, pigpangamuyu-an noy to Diyus no wadà podon iyu ogkastiguhon su oyow ad to sikan to ogkakita-an to kabogbogan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu. Agad on ko wadà tu-u kandan to si Jesu-Kristu to piglikatan to katondanan ku ko tùtu-u to pagpasakup now to Diyus. <sup>8</sup>Iyan og-oyow koy to ogkakastigu to mgo tumutu-u to wadà oglikatan no pagkastigu, su iyan, dà ogkakastigu noy ko moydu-on saà awos matul-id. <sup>9</sup>Su agad on ko mahingadanan koy to wadà kabogbogan su wadà man kastigu noy no igbogoy noy iyu ko tagonan now iyan lagboy to matul-id. Ogpangamuyù koy lagboy to Diyus to igpahogot to iyu no pagtu-u. <sup>10</sup>Iyan insulat ku so-idi taga-od no wadà a pad du-on iyu su awos tul-idon now lagboy to kado-otan now awos ko makadatong a du-on iyu to kabogbogan no imbogoy ni Jesus dini kanak, ogkahimu sikan no tukhawanan now, konà no kaduyong-otanan, awos mahogot lagboy to pagtu-u now.

<sup>11</sup>Na mgo kasu-unan, ogba-id ad iyu. Usaba now to batasan now. Tumana now sikan kanak mgo tambag su igkadoyow now. Og-u-uyun-uyun kow. Ogdinumahay kow. Malinaw on podon kadoog to pag-ugpà now aw kadumahi kow to Diyus no piglikatan to kalinaw aw paglogon. <sup>12</sup>Dinawatay kow to madoyow. <sup>13</sup>To tibò no sinakupan to Diyus dini, igpadaa dan iyu to mgo pangamusta dan.

<sup>14</sup>Madumahan kow to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow aw pagkalogon to Diyus aw pagpakigduma to Ispiritu Santu.